

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

14670

891.99

2-63

ՇՆՈՐՀԱԼԻ

ՆԵՐՍԷՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԳԵՐՈՒՆ ՏԱՋԿԵՎԱՐ
ՓԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՅՕԻՆՆԱԼ ԴՄՀԻ . ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՐՅԱՊԵՏԷ
ԴԵՐՋԱԿԵԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ . ՄԻԻ ՀԷՆՏԻՍԵԱՆ

— 1874 —

891.99
4-63

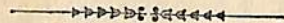
891 99

Լ - 63

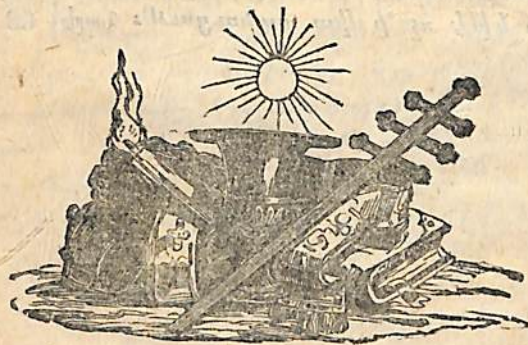
Շ Ն Ո Ր Շ Ա Լ Ի

ՆԵՐՍԷՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

ԵՐԿՈՒ ԵՐԳԵՐՈՒՆ ՏԱՃԿԵՎԱՐ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՅՕՐԻՆԱԼ Ի ՄԱՀՏԵՍԻ ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵ
ԳԵՐՁԱԿԱՆ

Գ/ն 40 փարայ

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ սննդական օգուտ կունենայ մարդ իր մարմնայնոյն բնականաբար՝ թէ որ կերակուրին համը առնելով ակորժաճաշակ չուտէ : Նմանապէս է հոգեւորնոց փրկառիթ աղօթքներուն վայելչութիւնն ալ որ ոմանք ազգայինք բնաւին հայերէն չգիտնալով՝ չեն ալ գիտնար թէ ի՞նչ է զուրցած աղօթքնին կամ խնդրուածքնին :

Ուրեմն անմեղադիր ըլլան սուրբ հարբ : արդարեւ եկեղեցական մաղթանքները յայլ լեզու թարգմանել չվայլեր, սակայն այսչափս միայն պատշաճ թուեցաւ որ այնպիսիները այս աղօթքներուն ազնիւ խնդրուածքները իմանալով հասկնան թէ վընասնին ըրչափ է, ու փոյթ ունենան գոնէ իրենց զաւակնին հայերէն սովրեցունելու, որ իրենց պէս զուրկ չմնան հոգեկեցոյց վայելչութիւններէն :

Որ ընթեռնուն 'ի միտ առցէ՝ Մարի . 13 , 14 :

Զի՞նչ վայելչումն իցէ կերակրոյն եթէ անդգայեալ ցաւովք ուտիցեմ . և կամ զո՞ր շահ սաղմսն ունիցի , եթէ ոչ 'ի միտ առնուցում : Նարէի 62

57420-67

51168-146

Ալխարհ ամենայն .
 առ իս նայեցեալ .
 աստակից լերուք :
 Բանամ զըթունս .
 բարբառիմ լեզուաւս .
 բողբեմ զանձնէս :

Գող եղէ մեղաց .
 գատղ կորստեան .
 գուր ինձ փորեցի :
 Դաւեցի զանձն իմ ,
 դաւաճանեցի ,
 դարան գործեցի .

Երբեմն էի լոյս .
 և այժմ եմ խաւար .
 և ըստուէր մահու :
 Զի՞՞րդ պատմեցից .
 զթիւ մեղաց իմոց .
 զի բաղում են յոյժ :

Էրկինք և երկիր .
 է կոյք ողբացեք .
 էցիցի անձն իմ :
 Ընտ էցի զչարն .
 ընկալաց կոմսու .
 ըզ հոյս մեղաց :

Ճիհանի ալէմ .
 պանա նաղարէն .
 հէմտէրտ օլունուղ :
 Լէպլէրիմ աչուպ .
 տիլիմ սէօյլէշիր .
 շէքվամ քէնտիմսէն :

Սարիք եմ Ֆրսքէ .
 խարկ օլմաղ իչիւն .
 դույումու գազարմ :
 Բէնտիմ ալտանուպ .
 հիլլէքեարլըքէ .
 թուղաղրմ դուբաոււմ :

Էղէլ նուր իտիմ .
 շիմսի գարարաղմ .
 մէլթ քէօրկէսինստէ :
 Նիճէ նազլ խտէմ .
 կիւնահ հիսապրմ .
 շիւն զայէտ չօք տուր :

Եր իլէ կէօյլէր .
 կէլին աղլէլին .
 սէֆիլ նէֆսիմի :
 Բէօթիլիւք սէչտիմ .
 գապուլ էլլէտիմ .
 կիւնահ եօքիւնիւ :

Թաթաւիմ տղմով .
 Թաւալիմ 'ի մեղս .
 Թոթափիլ չկարեմ :
 Ժանտախտիւ լցեալ .
 Ժահահոտ եղէ .
 Ժամանակս բաղում :
 Ի բաց մէկնեցայ .
 'ի սուրբ խորհրդոց .
 'ի բարեաց դործոց :
 Լաւ վարկաւ անձն իմ
 Լուսոյն հեռանալ .
 Լինել ընդ խաւար :
 Խորհուրդք չարին .
 Խաբեն զհոգիս .
 Խորասոյղ առնեն :
 Ծածկեն անդ ընդօք .
 Ծիծաղին գլորմամբս .
 Ծանակ զիս առնեն :
 Կամաւ կորացայ .
 Կարկամեալ անձամբ .
 Կանգնել ոչ կարեմ :
 Հուր մեղաց կիող .
 հրդեհեաց որ յիս :
 հողեոր բարիս :

Փքսք չիրքէֆինտէ .
 տէպէլէնմէքտէ .
 Գուրթուլամատրմ :
 Վէպատան էօլտիւմ .
 մէքրուհ գօզարբմ .
 հայլը զէման տըր :
 Ազիզ բէյլէրտէն .
 Փաղիլէթլէրտէն .
 չօգ ուղազ դալտրմ :
 Խօշ սայտրմ պանս .
 նուրաէն այրբլմագ .
 գարանլըք սէվմէք :
 Ծէյլմանըն Ֆիլլի .
 ալտատըպ պէնի .
 զարգապ էյլէտի :
 կիրտոսպ սալըպ .
 իւստիւմէ կիւլիւպ .
 իսթիհզա էթտի :
 Բէյլմէ տիւշտիւմ ,
 սէրիմ սէրսէրի .
 գալտրմ պիշարէ :
 կիւնահ աթէշի .
 եագար պէնտէքի .
 ասարի լուհի :

Ձաղկեցայ մեղօք .
 ձաղեցին տեսողք .
 ձանձրացաւ հոգիս :
 Ղէղի դառնութեան .
 ղողեալ 'ի սիրտ իմ .
 ղամպար իմ շիջաւ :
 Ճաշակմամբ մեղաց .
 ճաշեցի զմահ .
 ճոխս աղքատացայ :
 Մեռեալ եմ հոգւովս .
 մուրեալ մտօքս .
 միայն կամ մարմնով :
 Յորոգայթ մահու
 յորսողին անկայ .
 յաղթեցայ յախտից :
 Նետից թշնամոյն .
 նշաւակ եղէ .
 նոր միշտ խոցոտիմ :
 Ծուրջ պատեալ զինեւ .
 չունք բաղումք եղեն .
 շաղախին տրեամբս :
 Որս եղէ չարին .
 ուռկանաւ մեղաց .
 որսացաւ զանձն իմ :

Հէր կիւնահլէրտէն .
 վէ կէօրէնլէրտէն .
 տէօյիւլտիւմ հէլլագ :
 կիւնահ զէհիրի .
 նէֆսիմէ կիրիպ .
 ըլըղրմ սէօնաիւ :
 կիւնահ տատրնայ .
 չէշիկիր օլուպ .
 տէօվլէթտէն տիւշտիւմ :
 Ճանրմա էօլտիւմ .
 Ֆիքրիմ փերուշան ,
 սատէ թէն գալտրմ :
 Մէլուն ավճընըն .
 Թօռունա տիւշիւպ .
 մալլուպ էմ ֆըսքէ :
 Տիւշման օգուեա .
 նշանկեահ օլուպ .
 մէճրուհ էմ հէրպար :
 Պէտխահ շէյթանլար .
 էթրաֆըմ այլպ .
 դանրմ իչէրլէր :
 Ծէյլմանի լային .
 կիւնահ աղընտա .
 ավլատը պէնի :

Չարչար վշտօք .
 չարչարի անձն իմ .
 չունիմ դադարումն :
 Պարտաւան դտայ .
 պարտուց յանցանաց .
 պարտեալս 'ի մեղաց :

Ձանամ զղջանալ .
 ջերանիմ դարձեալ .
 ջեռնում հրով մեղաց :
 Ռաբբի կոչեցայ .
 ռակոյ անուանիմ .
 ռամկական վարուքս :

Սիրով ցանկութեան .
 սաստիկ բարկութեան .
 սիրտ իմ խոցեալ է :
 Վիրօք յանցանաց .
 վշտանայ հոգիս .
 վարանալ շրջիմ :

Տիրեցին ինձ չարք .
 տարագիր հանին .
 տիրական գրկացն :
 Բաբունոյ բարւոյ
 բախճական ձայնիւ .
 բոտինս ոչ լուայ :

Սերէնճամ իլէ .
 մէշադգաթ իլէ .
 սերկէշտէ դալտրմ :
 Պօրճլու տիւշմուշէմ .
 ճիւրմ' պօրճլարընա .
 Փաքիր մաղուր էմ :

Փիւշման օլմագտա .
 թէքրար եանարըմ .
 կիւնահ նարինտէն :
 Գէպիր խոյլք օլտում .
 չաքիր տէնիրիմ' .
 չիրք ամէլ իլէ :

Չիրք արզուսինտէն .
 հըրս շիտտէթինտէն .
 եիւրէյիմ եարէ :
 Կիւնահ եարէսի .
 աղրթտը ճանըմ' .
 սէրսէրի գալտրմ :

Յըսք հիւքիւմէթի .
 իչէտի պանա .
 հազգտան եատ գալտրմ :
 Աղիզ քիթապըն .
 չաղմէնտ վիէնտինէ .
 գուլագ ասմատրմ :

Յանկութիւն չարեաց .
 ցանկալի դիմօք .
 ցաւեցոյց զանձն իմ :
 Իիւրաքանչիւրոյ .
 լիւսմամբ խուռն ախտից .
 լիւծեալ է հոգիս :

Փութացիր անձն իմ .
 փախչիլ 'ի չարեաց .
 փախողիլ բարեաց :
 Գեղ միշտ մերձ ծանիր .
 քուն մահու եկեալ .
 քննող դատաւոր :

Տէր ողորմեա
 Տէր ողորմեա
 Տէր ողորմեա

Արզուքէշլիքլէ .
 օլան չիրք հալէս .
 աղրթտը սէրիմ :
 Հէր պիր կիւնահէր .
 ճիւմէթէն պէսիմ .
 սէրիմէ դըյար :

Գայրէթ էթմէլի .
 կիւնահտան գալմադ .
 ֆաղլէ եէլթէնմէք .
 Ետղ լայմըլ պիլէք .
 էօլիւմ ույգուսու :
 միւֆէթտիչ հաքիմ :

Բապլիմ բահմ էյլէ
 Բապլիմ բահմ էյլէ
 Բապլիմ բահմ էյլէ

Առաւօտ լուսոյ .
 արեգակն արդար .
 առիս լոյս ծագե՛ա :
 Բղխունն 'ի հօրէ .
 բղխեա ի հոգւոյս .
 բան քեզ ի հաճոյս :

Գանձդ ողորմութեան .
 դանձիդ ծածկելոյ .
 գտող զիս արա .
 Դուռն ողորմութեան .
 դաւանողիս բաց .
 դասեցո վերնոց :

Երբեակ միութիւն .
 եզելոց ինամուղ .
 և ինձ ողորմեա ,
 Զարթիր տէր յօգնել .
 զարթո զթմրեալս .
 զուարթնոց նմանիլ :

Էդ հայր անսկիզբն .
 էակից որդի
 է միշտ սուրբ հոգի :
 Ընկալ զիս գթած .
 ընկալ ողորմած .
 ընկալ մարդասէր :

Էյ նուրի սէպահ .
 շէմնի առլիէ .
 շաֆքըն վեր պանա :
 փէտէրտէն նէշատ .
 հաող էթ ճանըմտան .
 մագպուլի քէլամ :

Բահմեա խաղինէսի .
 մահֆուղ խաղինէնի .
 պուլտուր աճիղէ :

Ա՛չ պապի բահմին .
 սէճտէկեանիմէ .
 նասպ էթ սէմայէ :

Եէքսանի սէլաս .
 խալիքէ խէլաս .
 բահմ էյլէ պանա :
 Օյանտը՛ր սահիպ .
 պէնի զաֆլէթտէն .
 միսլի մէլայիք :

Էպ իւ պի եվկէլ .
 իպնուլլահ հէմըլթ .
 բուհուլլահ դատիմ :
 Գապո՛ւլ էթ բահման .
 դապուլ էթ բահիմ .
 գապուլ էթ մո՛ւհիպ :

Թադաւոր վառաց .
 թողութեանց տուող .
 թող ինձ զյանցանս :
 Ժողովող բարեաց .
 Ժողովեա և զիս .
 Ժողովս անդրանկաց :

Ի քէն տէր հայցեմ .
 ի մարդասիրէդ .
 ինձ բժշկութիւն :
 Լեր կեանք մեռելոյս .
 լոյս խաւարելոյս .
 լուծանող ցաւոյս :

Խորհրդոց գիտող .
 խաւարիս շնորհեա .
 խորհուրդ լուսաւոր :
 Ծնունդ հօր ծոցոյ .
 ծածկելոյս ստուերաւ .
 ծագեա զլոյս վառաց :

Կենարար փրկիչ .
 կեցո զմեռեալս .
 կանգնեա զգլորեոյս :
 Հաստեա հաւատով .
 հասատեա յուսով .
 հիմնեցո սիրով :

Թաճտարի զիշան .
 աֆ էյլէյիճի .
 աֆ էյլէ ճիւրմիւմ :
 Միւճմիլի միւնիմ .
 ճէմ էյլէ պէնի .
 մէլէք մէճմ յնէ :

Տիլէրիմ սէնտէն .
 միւրվէթ քեանիմտէն .
 պանա շիֆայլք :
 Մէֆթիմէ հէյաթ .
 զիլէթիմէ նուր .
 տէրտիմէ տէվա :

Էսրարէ կկեահ .
 իհօսան էթ պանա .
 էլմի ֆիրասէտ :
 Միլատի եզտան .
 զիլտէ գալմըլմ .
 նուր իհօսան էյլէ :

Հէյաթ վերիճի .
 էօմիւ շէմ տիրիլթ .
 տէվրիտիմ գալտըր :
 իմանլէ ումուտ .
 աչգը մէսիհի .
 մամուր էթ պէնտէ :

Չայնիւս տղաչեմ.
 ձեռօքս պաղատիմ.
 ձիր բարեաց շնորհեա :
 Ղամպարամբ լուսոյ .
 զէկաւար ճարտար .
 զօղեալս ամխացո :

Ճառագայթ փառաց .
 ճանապարհ ինձ ցոյց .
 ճէպել ի յերկինս :
 Միածինդ հօր .
 մոյց զիս յառագաստ .
 մաքուր հարսանեաց :

Յորժամ գաս փառօք .
 յահագին աւուրն .
 յիշեա զիս ֆրիստոս .
 նորոգող հնութեանց .
 նորոգեա և զիս .
 նորոգ զարդարեա :

Շնորհատու բարեաց .
 շնորհեա զքաւութիւն .
 շնորհեա զթողութիւն :
 Ուրախացո տեր .
 ոգւոյս փրկութեամբ .
 ոյր վասն եմ ի սուգ :

Նիտա խտերիմ .
 ավուճ աչարագ
 Լութֆ իհսան էյէ .
 Ուստաւ տիւմէնճի .
 շաֆք տիւմէնինէ
 գուրթար զարդ օլտում :

Շէֆք ու իհթիչամ .
 եօլ կէօթեր աճղէ ,
 պուրճի Սէմայէ :
 էպէն ան ճէտտին .
 ալ սանճաղինէ .
 աղիղ տէրնէյէ :

Թէչրիֆի զկնէթ ,
 էօվմիւլ գըլյամէթ .
 ան պէհի ըապպի :
 Փաքիզատ խաէն .
 ենիլէ պէնի .
 ենիտէն տօնաթ :

Հիւմմէա սահիպի .
 աֆ պույուր պէնիմ .
 կիւնահլէրիմէ :
 Մէսրուր էթ խիւտա .
 եասլը ճանրմը .
 գուրթարմաղ իլէ :

Չար մշակողին .
 չար սերմանց նորին .
 չորացո զպտուղն :
 Պարդէիչ բարեաց .
 պարդէեա իմոցս .
 պարտեաց թողութիւն :

Չուր շնորհեա աչացս .
 Չերմ հեղուլ արտօսը .
 Չնշել զյանցանս :
 Ռէտինդ քաղցու .
 ռամ հոգւոյս արբո .
 ռացոյց ինձ լուսոյ :

Սէր անուն Յիսուս .
 սիրով քով ճմլեա .
 սիրա իմ քարեղէն :
 վասն գթութեան .
 վասն ողորմութեան .
 վերստին կեցո .

Տենչաւոյդ անսլեամբ .
 տուր ինձ յագենալ .
 Տէր Յիսուս ֆրիստոս :
 Բաբունդ երկնաւոր .
 ըտտեա զաչակերաս .
 ըամից երկնայնոց :

Լային չիֆթճինին .
 չիրք իղվալէրին .
 դուրութ մէյլէսին .
 Միւրվէթ սահիպի .
 պալաչ էյլէ պէնիմ .
 վաֆիր պօրճարբմ :

Ըսլաթ չէչմիմի .
 չէչմիմ եաշ իլէ .
 սիլինսին սուչում :
 Ապի քէվսերին .
 իչիր ճանրմա .
 միւնէվիլեր օլմադ :

Մուհիպ նամ մէսիհ .
 եումուշաթ պէնիմ .
 թաշ եիւրէյիմի .
 Միւրվէթին իլէ .
 ըահմէթին իլէ .
 թէքրարէն սաղալթ :

Հասրէթ խտերիմ .
 նուր ճէմալինէ .
 հաղրէթի իսա :
 Բահիպի սէմա .
 եէրիշտիր գուլուն .
 կէօլուն ճիւմհիւունէ :

Յող տրեան քո տէր .
 ցողեա ի հոգիս .
 ցնծասցէ անձն իմ :
 Իլեծեալս մեղօք .
 Լիւծեալ աղաչեմ .
 Լիւսեղ ինձ բարիս :

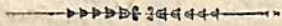
Փրկիչ բողորից .
 փութա զիս փրկել .
 փորձու թեանց մեղաց :
 Քաւիչ յանցանաց .
 քաւեա զօրհնարանս .
 քեզ երգել զփառս :

Տէր ողորմեա
 Տէր ողորմեա
 Տէր ողորմեա

Տէօքտիւյիւն դանտէն .
 փիւսկիւր ճանրմա .
 շաղ օլսուն շախարմ :
 Էրիտիմ ֆըսքտէն .
 նիյաղ իտէրիմ .
 նիյմէթ գէյնէթլէ :

Թապիպի ումում .
 խէլաս էթ պէնի .
 ֆըսք պէլպլէրտէն :
 Սուչ աֆի էտիճի .
 աֆի էթ տուածըն .
 շիւքըր էթմէք պօրճում :

Բապպիմ բահմ էյլէ
 Բապպիմ բահմ էյլէ
 Բապպիմ բահմ էյլէ

ՆՆՁՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ՎԵՐՁԻՆ
 Ա.Ղ.ՕԹ.Բ

ՆԱԹԱՃԱԳ ԶԱՄԱՆ ՍՕՆ
 ՏՈՒԱ

Զհանգսեան զաղօթս և
 զաղաչանս ընկալ մար-
 դասէր Աստուած ի հա-
 ճոյս բարերար կամաց
 քոց մեր մեղաց և մեր
 բազում հանցանաց թո-
 ղու թիւն շնորհեա՛ և քեզ
 փառք յաւիտեանս :

Մէրհամէթլի բապպի ըի-
 զայի քէրլիմանէնլէ ագ-
 շամտուամըզ վէ ըիճամըզ
 գապուլ էյլէ , վէ պիղիմ
 վաֆիլը կիւնահլարըմը-
 զա աֆ պուլուր . հէր
 տէմ շիւքըր օլսուն սանա :

Փառք քեզ տեր Աստ-
 ուած մեր որ պարգևե-
 ցեր զօրս զայս բարեաւ
 և խաղաղութեամբ ան-
 ցուցանել :

Եա՛րապպի պու կիւնիւ
 խայրը իւ սէլամէթլէ կէ-
 շիրմէյէ իհսան էթտիկին
 իշիւն սանա համո ու
 սէնա իտէրիղ :

Մարդասէր Աստուած
 զառաջիկայ գիշերս որ
 ի վերայ մեր գալոց է ,
 ի մեղաց փրկեա ի շարեաց
 աղատեա և ի գործս բա-
 րիս առաջնորդեա

Մէրհամէթքեար Ալլահ
 պու կէճէ տէ պիղի կիւ-
 նահ վէ գաղպլէրտէն
 հըֆս վէ ֆաղլիլէթ ամէ-
 լինէ սէլամէթ էյլէ :

Առաւօտուօրհնութեանց
 և փառափանութեանցն
 արժանի արա զամենայն

Իսմիլէրիֆիինէ իման ի-
 տէնլէրին քաֆիէսինի՛
 սապահն համո ու սէնա

հաւատացեալս անուանդ-
քում պահեա ի խաղա-
ղութեան :

Տէր Աստուած մեր տուր
դք խաղաղութիւնդ ա-
մենայն աշխարհի բարձ
ղցասումն և զպատու-
հասն ի յարարածոց :

Ողորմեա հարց և եղ-
բարց մերոց կենդանեաց
և հանդուցելոց :

Ողորմեա զեկեղեցի շինու-
ղաց երախտաւորաց պտ-
ղատուից և այնոցիկ որք
ընդ հովանեաւ սրբոյ
Եկեղեցւոյ են հաղուց-
եալ :

Տէր Աստուած օգնեա
թագաւորաց քրիստո-
նէից և իշխնացն բարե-
պաշտից զօրաց և զաւա-

լարընա նայիլ վէ սէլա-
մէթտէ մահֆուղ էյլէ :

Եա՛րապլի քէսինաթէ
իթայի էմնու սալահ վէ
մախլուգաթըն իւզէրին-
տէն տէֆի զաղապ իւ-
աղապ էյլէ :

Մէրհամէթ էյլէ կերէք
հայաթտա պուլունան վէ
կերէք վէֆաթ իտէն
փէտէր վէ գարընտաշ-
լարըմըղա :

Մէրհամէթ էյլէ քիլիսէ-
պանի վէ սահլալի խայ-
րաթ վէ խատիմէրինէ
վէ սայըր տինի վէֆաթ
իտէնէրէ :

Եարապլի ետրարմըր օլ
քրտնեայ՝ փատիշահլա-
րա վէ սալիհ վիւքէ-
լայէ, վէ անլէրին սաւ-

կաց նոցին պահելով ի
խաղաղութեան :

Տէր Աստուած մեր պահ-
եա զառաջնորդս և զեղ-
բայրութիւնս մեր ամ-
բողջ և անխուով ի կամս
ողորմութեան քո :

Նշանաւ Սուրբ և պատ-
ուական Խաչի քո հալա-
ծեա զերևելի և զանե-
րևոյթ թշնամին ի սահ-
մանաց մերոց և ի բնա-
կութենէս մէրմէ վրկեա՛
զմեզ ի հրոյն յաւիտե-
նից, և քեզ փառք յա-
ւիտեանս ամեն :

քիրէ վէ եվլաթլարինէ
հալի սէլամէթտէ հըֆս
լտէրէք :

Իրատէի մէրհամէթինլէ
Եա՛րապլի ըիւխամըղը
վէ իթթիհատըմըղը պա-
ղի վէ մէվճուտ վէ ֆէ-
սատ իւ խալէտէն հըֆս
վէ էմին էյլէ :

Աղիզ վէ միւթէպէր խա-
չըն իլէ սինոր վէ մէ-
քեանլէրիմիզտէն զահիր
վէ պաթընտէ օլան տիւշ-
մէնի տէֆ, վէ նարի է-
պէտիտէն հըֆս էյլէ,
չիւն շան իւ ճէլալ սանա
մախսուս տուր իլ էլ է-
պէտ ամին :

ՅԱՂԱԳՍ ՃՇՄԱՐԻՏ ԲԱՐԵՎԱՄԻ

ՍԱՀԻՀ ՏՕՍ ՀԱԳՐՆԱ

Ստոյգ բարակամ՝ առ ամենեւեան .
 ծաներո՛ւք ե՛րբարք՝ Աստուած է միայն .
 զի թէպէտ մարդիկ՝ ընդ դրկախառնին .
 բայց ոչ հանապաղ՝ զբարեօք ջանան :

Սահիհ տօստ հէր հալ՝ ճիւմիէ ալէմէ .
 եէք պիր Սլլահ աըր՝ պիսէք հէր պապտէ .
 ատէմէր կէրչի՝ սինէսար սէրտէ .
 լաքին մէնֆատէթ՝ իտէն էր հանտէ՞ :

Բարեկամ բազում ցուցից քեզ դիւրին .
 դու մի՛ խնայեր՝ դեղնագոյն ոսկին .
 նոյն այցելութեան՝ նախ ես գալ ջանամ .
 յետուստ վազվազեն՝ ամեն դրացին :

Տօստի հէզարէն՝ իտէյիմ պէյան .
 սէն սիմուղէրին՝ սազընմա հէման .
 խաթրըն սիվալէ՝ եվիլէլ կէլէն պէն՝]
 գօլու գօնչուլար՝ գօշար էքսէտէն :

Յաւէտ գտանին՝ իբրև քոյր եղբայր .
 ճոխ ընչաւէտից՝ յաւէտ սիրավառ .
 բայց ՚ի սրարապիլ՝ ոսկելից արկեղ .
 նախ ինքեանք լինին՝ առ քեզ նետահար :

Մամուր քիմնէյէ՝ տօստ չօգ վար հէրտէմ .
 դարնտաչ հէմչիրէ՝ սէվկիւլիւ ըիւստէմ՝
 այթուն սանտուղին՝ կէօրտիւքտէ իւրեան .
 օնլար աըր եվիլէլ թիրի գաստ իտէն :

Երանելի եմ՝ յաւուր անձկութեան .
 մինչ արժանացայց՝ հացիդ հրաւիրման :
 բայց համարիմ զիս՝ ՚ի բանտ խաւարի .
 երբ կոչիմ լինել՝ եղբօր օգնական :

Եօքսուլլուք եվմինտէ՝ նէ՛ ալեա էօմիւր .
 հաչան թահըմա՝ տալէթճի կէլիւր .
 դարնտաչըմ իչիւն՝ իմտատ խապէրին .
 սանըըըմ զուլմաթ՝ զընտան թապիրին :

ձիչտ բարեկամ մի՛ միւս ես ասի .
 իբր երկու անձինք՝ ՚ի միում սրտի .
 բե՛ր ո՛ւր այն ուղիղ՝ անձն հօգեհատոր .
 զօր իբրև զթագ՝ եղից ՚ի սրտի : ?

Սահիհ զատ պիր տօստ՝ պիր պաչգա պէն տիր .
 իքի վիճուտտէ՝ պիր եիւրէք տէնիր .
 ա՛հ նէ՛րտէ սահիհ՝ ոչ ճանվարէսի .
 քի թագընայըմ՝ պէն թահ միսալի :

Յորժամ ձեանայ՝ իբրև ծառ բարի .
 և տատասկ բերէ՝ իբրև վայրենի .
 ո՛վ կարէ մերձիլ՝ քաղել զպտուղ .
 այլ հեռի փախչիլ՝ խուսափեն անտի :
 Հաչան կէօրիւնիւր՝ ետփուղ պիր չէնէր .
 թիքէնէ տօլմուչ՝ ետպանի պէնդէր .
 եագլաչան քի՛մ տիր՝ մահսուլ արմաղէ .
 ուղագ դաչարլար՝ անտէն հարպիճէ :

Հաստատ բարեկամ՝ զայն գիտիմ առ իս .
 որ միշտ անձանձրոյթ՝ զորժէ զբարիս .
 իսկ թէ յանկմանս՝ և եա աքացէ .
 զերթ սառուցիչ հողմ՝ շնչէ ՚ի հոգիս :

Միւհքէմ տօստ պաննա՝ ծնու պիլըրիմ .
 քի հէր վագթ անտէն՝ էյլիկ կէօրիւրիւմ .
 լաքին տիւչէրքէն՝ թէքմէ վուրուրսա .
 տօնտուրուճու ըիւղիկեար՝ էսէր ճանըմն :

Ով միշտ սիրալիր՝ է ինձ համակամ .
 և մի օրինակ՝ յամեն աստիճան .
 ՚ի վաղուց փորձեալ՝ դիտեմք զայնպիսին .
 որ այն է հաստատ՝ սաոյգ բարեկամ :

Քիմ պաննա ճանտան՝ սրրտաչ տըր միւտէմ .
 վէ հէր մէսնէթտէ՝ պիր գարէր կէօրսէմ .
 դատիմտէն պէրու՝ վար տըր թէրճիւպէմ .
 քի օ տուր պաննա՝ սահիհ տօստ միւհքէմ :

Բարի անուանիս՝ ընդէ՛ր չար կամիս .
 երեկ խանդակաթ՝ այսօր թարշամիս .
 այնպէս բարեկամ՝ շատ դոն յաչխարհի .
 որ ոչ բնաւին՝ հաճոյ իմ սրտիս :

Նամըն վար էյի՝ քէնաթին քէմ քիչի .
 տիւն սէն փիւրիաչդ՝ պուկիւն սօլմուչ սիվիչի .
 չօլ տուր տէնիլէն՝ չօք վար ալէմտէ .
 երկրէյիմ չէքմէղ՝ արղում եօ՛ք անտէ :

Ո՛րչափ խնդրեսցես՝ զեղբայր դրացին .
 ցուցից քեզ յաւէտ՝ և զիս ընդ նոսին .
 բայց եմ կասկածոս՝ զիւրաքանչիւրոց .
 զի գուցէ չիցեն՝ միշտ հաւատարիմ :

Հէր գաչ խտէրսէն՝ գարնտաչ վէ դօնչու .
 չօք կէօստերէյիմ՝ պէնիտէ պիլէ .
 լաքին շիւպհէմ վար՝ օ հէր պիլըինէ .
 օլա քի տայմա՝ սատըգ օլմայէ :

Արիք երթիցուք՝ մերայինք համայն .
 ՚ի մեծ հրապարակ՝ խուռն բալմութեան .
 խնդրել լապտերաւ՝ զերթ Դիողինէս .
 իցէ՞ գտանել՝ զայր մի բարեկամ :

Հայտէն կիտէլիմ՝ պիլիմ եօլտաչար .
 քէպիր մէյտանէ՝ ճիւմհիւր տէրկեահար .
 Դիողին կիպլի՝ Ֆէնէր էլլէրտէ .
 պիլքի պուլպլմ՝ պիր տօստ սահիհէ :

Այնպէս բարեկամ՝ արդեօք գտանի՞ .
որ բարիս գործել՝ պարտ իւր վարկանի .
երբ բարիս չառնէ՝ ցաւովք բարբառի .
այսօր զկեանս իմ՝ յունայն անցուցի :
Վա՞ր մը էօյլէ տօստ՝ աճէպ պագպուլի .
քի պօրճ թանըսըն՝ էլլիկ էթմէյի .
հաչան պիր խայըր՝ էտէմէզ օլսա .
պօշա կէչիրտիմ՝ տէսին պու կիւնի :

Ահա անկարող՝ գտաք մեք 'ի դիւտ .
ղայր հաւատարիմ՝ բարեկամ ստոյգ .
զի բայց յԱստուծոյ՝ իմացէ՛ք մարդիկ .
հաստատ բարեկամ՝ եղև հաղուադիւտ :

Միւմքլինսիզ օլտու՝ պիզ պուլամատըգ .
սահիհտէն էօյլէ՝ պիր տօստի սատըգ .
թանկրրտան զայրը՝ պիլէսիզ նա՛պէր .
տօստի միւտէմի՝ նատիրաթ հալլէր :

Վասն է՞ր տառապիք՝ ո՛վ մեր յարգելիք .
'ի խնդիր եղեալ՝ 'ի զուր աշխատիք .
ղայր հաւատարիմ՝ գործ է գտանել .
բայց ո՛ւր այնպիսին՝ ամենևին չիք :
Նէ՞ եօրուլուրսուզ՝ հէյ տէօվէթիլլէր .
պէհուտէ զահմէթ՝ արարսըզ զաթլէր .
ինամ ատէմի՝ պուլմասը հիւնէր .
լաքին էօյլէսին՝ պուլմատըգ պիզլէր :

Քանիւ խոստանալ՝ դոյ մեզ անդադար .
մինչև անձնատու՝ լինել եմք յօժար .
բայց 'ի նեղութեան՝ եղբօր դժբաղդի .
զերթ անդամալոյժ՝ լինիմք ապիկար :

Սէօզլէ վատ իթմէք՝ պիզտէ տայմաքի .
էօմրիւմիւզ Ֆէտա՝ իթմէղէ բազի .
պիբաղդ գարնտաշըն՝ կէօրսէք տարլըղի .
ճիմրի գալըրըզ՝ միւճրիմ միսալի :

Զուարթ երեսօք՝ կամօք յօժարեալ .
յուրախակցութիւն՝ երթամք պարառեալ .
բայց թէ հարկադրիմք՝ ումէք ինչ օղներ ,
տխրադէմ լինիմք՝ արամազդեալ եղեալ :

Սիֆաթլէ ֆէրահ՝ մաթլուպ միւստադիլ .
տէրնէկտէ հազըր՝ հէվիմիզ պիր տիլ .
լաքին ֆարզ օլսա՝ իմտատ քիմէյէ .
չէհրիմիզ պօզուք՝ տիւչէրիզ եասէ :

Ա՛յր շահախնդիր՝ խնդաս 'ի շահուդ .
յորժամ պատահիս՝ յօգնիչ բարեգութ .
ապա միսիթար՝ լինել եղբօր քում .
վասն է՞ր գանդաղիս՝ իբրև այր անդութ :
Քեար սէվէր քիչի՛ կիւլէրսին դազանճէ .
հիւրմէթլի պիր իսա՝ պուլուճնճէ հանտէ .
գարնտաշա իմտատ՝ եօլուն կէլինճէ .
նիչին կէվէրսին՝ մէրհամէթսիղճէ :

Խնդալ ընդ խնդալ՝ քաջութեամբ լսել .
լալ ընդ լացօղս՝ ունկնախից լինել .
զերկոսին ետ մեղ՝ Աստուած լսելիք .
ընդէր զլանամք՝ զնոսին գործադրել :

Շաղ իլէ հէմչաղ՝ իշխմէք եավուղ .
աղլէ յէնլէրէ՝ սաղըր օլուրուղ .
Իքիշէր գուլաղ՝ վերմիշ Թանկըմբղ .
նի՛չին պերլիքտէ՝ գուլանամայըղ :

Պատուասէր անձինք՝ լինին յարարթուն .
խնդրել անյաղուրդ՝ փառք և յարգութիւն .
սակայն ճանաչել՝ ձանձրոյթ համարին .
մարդասիրապէս՝ զեղբօր յարգութիւն :

Մէսնէթէ միւստէլ՝ օլմուշ քիմնէլէր .
տօյմաղ կէօղէտիր՝ իղղէթ թաղխմէր .
լաքին թաղխմէն՝ նաթիք աշգընա .
թամիղ օլուրլար՝ գարնտաշ եօլունա :

Բարեկամ ո՛րչափ՝ որ առ երեսօք .
և պտղաբերեն՝ ՚ի հեռուստ չարեօք .
ո՛չ գոյ բարեկամ՝ որ իցէ հաստատ .
ի՛նոյն որ յառաջ՝ քան զբաղում ամօք :

Տօստ չօք պուլունուր՝ իւզտէն միւրայի .
Երբագտան վերիր՝ քէմլիք մահսուլի .
Եօքտուր նատիրաթ՝ օլ տօստ սահիհի .
Քիւրսիւն չօք զէման՝ նիճէ իլէրի :

Մերթ է բարեշուք՝ և մերթ չարաշուք .
զայնպէս անհաստատ՝ զի՞նչ յորջորջեցուք .
Թէ միշտ բարերար՝ հաստատ բարեկամ .
Թէ միշտ չարարար՝ կամ չարալլուկ :

Պաղէն էյլիքքեար՝ պաղէն քէմզուհուր .
նէ՞ անալում պիղ՝ օլ ճիսսի դուսուր .
աճէպ էյլիքքեար՝ տօստի դատիմի՞ .
Եօքսա տիւշմա՞ն մի՛ տէսէք էնճամի :

Թէև սիրահար՝ ՚ի յաջողութեան .
զերթ արենակից՝ եղբայր սիրական .
բայց չէ հաստատուն՝ այր հաւատարիմ .
Թէ չէ կարեկից՝ ՚ի ձախորդութեան :

Կերչի սէվիչիր՝ բահտը կիւչէրտէ .
գան գոյնար կիպլի՝ գարնտաշ նէվինտէ .
լաքին էր սատըղ՝ սայրլմազ սէրտէ .
էկէր էլ թուլթմազ՝ ագսի չարքինտէ :

Ճիշտ եղբայրասէր՝ և խնամառատ .
յար և նման է՝ ծառոյ հաստարմատ .
Իսկ թէ տապալի՝ ՚ի ձեռն առթից .
նա չէ՛ կտտարեալ՝ բարեկամ հաստատ :

Թամ մուհապէթքէշ՝ եարարմճը գարնտաշ .
չէճէր քէպերէ՝ պէնկղէր օ՛ տինտաշ .
էկէր տէվրիլսէ՝ պիր սէպէպ իլէ .
Թամամ տօստ տէյիլ՝ էօյլէ արգատաշ :

Բանիւ բարեկամ՝ բազում ուրէք դոն .
բե՛ր հայցեմ մէն մի՝ օգնական դորժօն .
որով փոխանակ՝ բազմաթիւ եղբարց .
պարծիլ յարատե՛ լիցի ինձ ըմբոն ։

Սէօզ իլէ տօստլար՝ հէր եհրտէ մէվճուտ .
կէլ կէօր իճրասըն՝ վա՛ր մը պիր հուտուտ .
քի չօք էհպապա՛ քէնտիմ մուխապիլ .
էօյիւնսէմ հէրպար՝ յնա միւստաքիլ ։

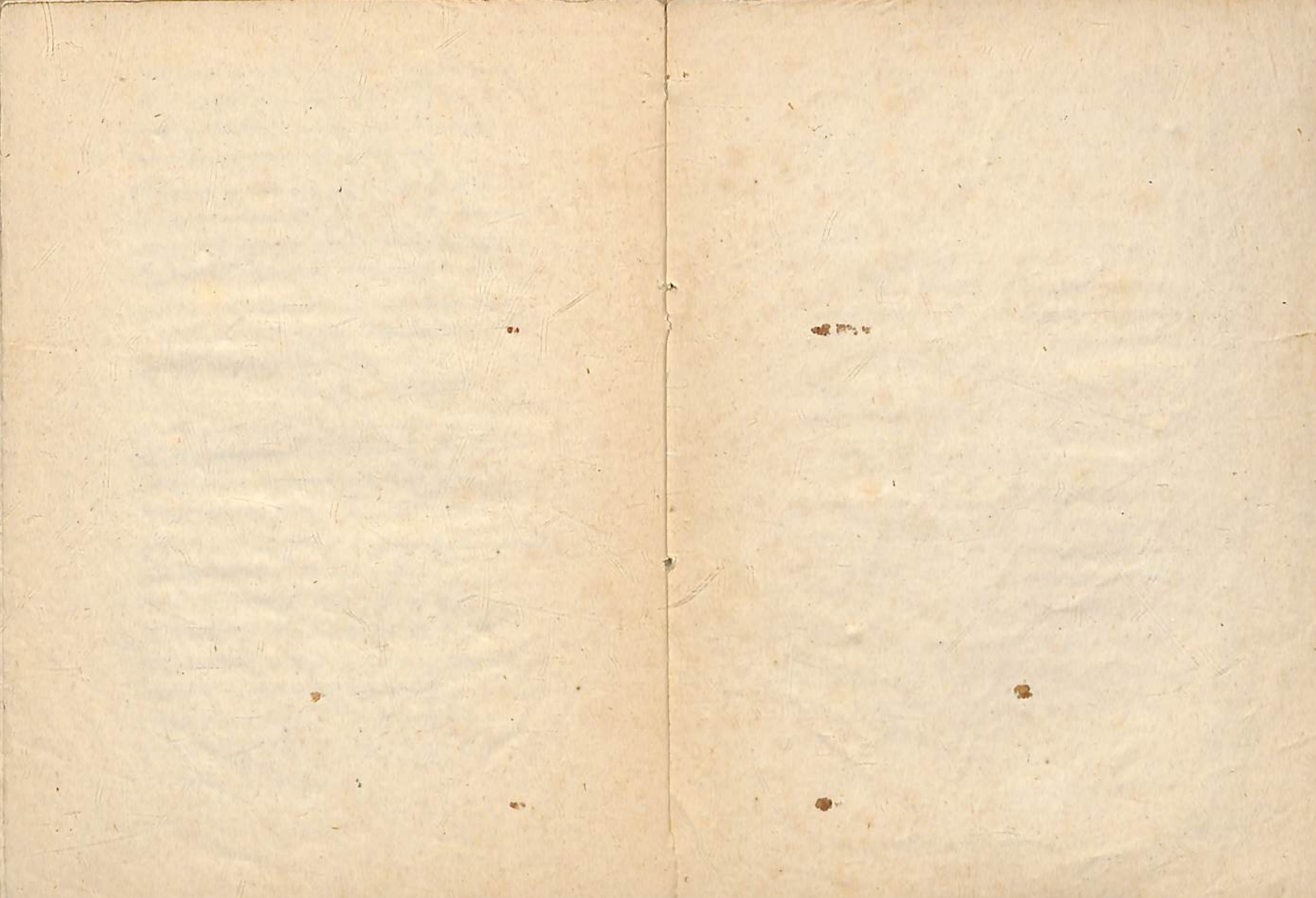
Յաւէտ զարմանամ՝ առ այն յարաժամ .
և մոտանջիմ՝ իբրև անխնամ .
քանզի գրեթէ՛ ըստ Սողոմոնի .
չեղև գտանել՝ մէն մի բարեկամ ։

Թաճիպ իտէրիմ՝ պուճա պէն հէման .
Ֆիքիր եօրարբմ՝ իմտատաղ պիր ճան .
հազրեթի Սիւլէյման տէմէսի կիպի .
պուլունմաղ օլտու՛ պիր տօստ լայրդի ։

Ո՛հ ո՛ւր է արդեօք՝ եղբայր հաստատուն .
ցաւալի սրտիս՝ և ամենեցուն .
եթէ դիպեցայց՝ այնպիսի անձին .
խանդակաթ եղեց՝ այնու սիրասուն .

Ս՛հ գանտէ՛ աճէպ՝ գարնտաչ հէր տէմտէ .
սէվկիւլիւ պանա՛ վէ ճիւմլէօինէ .
էկէր ըստ կէլսէմ՝ էօյլէ պիրինէ .
ճանփարէ սէվէր՝ Գիրգոր նամ պէնտէ ։

2013

2013

14640

